

ZAKRES MATERIAŁU NA SZKOLNY KONKURS WIEDZY

O WIELKIEJ BRYTANII

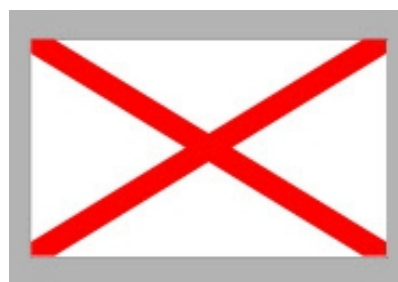
Wielka Brytania to państwo wyspiarskie położone w Europie Zachodniej. Na zachodzie i północy otoczona jest przez Ocean Atlantycki, na wschodzie przez Morze Północne, na południu przez kanał La Manche i na zachodzie przez Morze Irlandzkie. Kraj zajmuje przeważającą część archipelagu Wysp Brytyjskich, który liczy łącznie ok. 5500 wysp, z czego 140 zamieszkanym. Największe z nich to Wielka Brytania, Irlandia, Hybrydy, Szetlandy, Orkady, Anglesey oraz Wight. Znaczna część powierzchni kraju leży na głównej wyspie o powierzchni 230 tys. km², oddzielonej od kontynentu europejskiego kanałem La Manche i Cieśniną Kaletańską.

Podział administracyjny

W skład Wielkiej Brytanii (Great Britain) wchodzi: Anglia, Walia i Szkocja. Wymienione państwa wraz z Irlandią Północną tworzą Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland).

Anglia**Stolica:** Londyn**Patron:** Św. Jerzy**Dzień patrona:** 23 kwietnia**Język:** angielski**Symbol:** róża**Flaga:** czerwony krzyż na białym tle**Szkocja****Stolica:** Edynburg**Patron:** Św. Andrzej**Dzień patrona:** 30 listopada**Język: angielski:** gaelicki, szkocki**Symbol:** oset**Flaga:** biały przekątny krzyż na niebieskim tle**Walia****Stolica:** Cardiff**Patron:** Św. Dawid**Dzień patrona:** 1 marca**Język:** angielski, walijski**Symbol:** żonkil, por**Flaga:** czerwony smok na biało- zielonym tle**Irlandia Północna****Stolica:** Belfast**Patron:** Św. Patryk**Dzień patrona:** 17 marca**Język:** angielski, irlandzki**Symbol:** koniczyna**Flaga:** czerwony przekątny krzyż na białym tle

Wielka Brytania to jedno z głównych mocarstw obecnych czasów. Jej siły zbrojne stacjonują w 80 krajach świata.

Najwyższe wzniesienie: Ben Nevis (1344 m)

Najdłuższa rzeka: Tamiza (The Thames) (320 km)

Największe jezioro: Loch Lomond (71,1 km²)

Regiony: Anglia Południowa, Anglia Wschodnia, Anglia Środkowa, Anglia Północna, Szkocja, Walia, Irlandia Północna

Ludność: 59,5 mln

Stolica: Londyn

Ustrój: monarchia

Języki: angielski (urzędowy), walijski, irlandzki, gaelicki (szkocki)

Waluta: 1 funt szterling oznaczany symbolem £ = 100 pensów

Strefa czasowa: czas zachodnioeuropejski

Kod telefoniczny: +44

Głowa państwa: królowa Elżbieta II

Następca tronu: książę Karol (prince Charles)

Hymn państwowy: *God Save the Queen* (*Boże chroń królową*)

Większe miasta: Birmingham , Leeds, Glasgow, Sheffield, Liverpool, Manchester

Religie: anglikanizm, katolicyzm, islam

Słynne uniwersytety: Cambridge, Oxford

Największy port lotniczy: Heathrow

Najsłynniejsi pisarze: William Shakespeare, Agatha Christie, Charles Dickens, Jane Austen, J.R.R. Tolkien, J.K. Rowling

Najsłynniejsi muzycy: The Beatles, The Rolling Stones, David Bowie, Queen, Phil Collins, The Spice Girls

Najsłynniejsi naukowcy: Isaac Newton, James Watt, Charles Darwin , Alexander Fleming

Najsłynniejsze postacie: Mr Bean (Jaś Fasola), James Bond 007, detektyw Sherlock Holmes

Ustrój polityczny

Wielka Brytania jest monarchią parlamentarną. Obecny monarchą brytyjskim jest królowa Elżbieta II, która zasiadła na tronie w 1952 i została koronowana w 1953. Dzisiaj jej funkcje są głównie ceremonialne, a rzeczywiste rządy spoczywają w rękach premiera.

Parlament Zjednoczonego Królestwa składa się z dwóch izb:

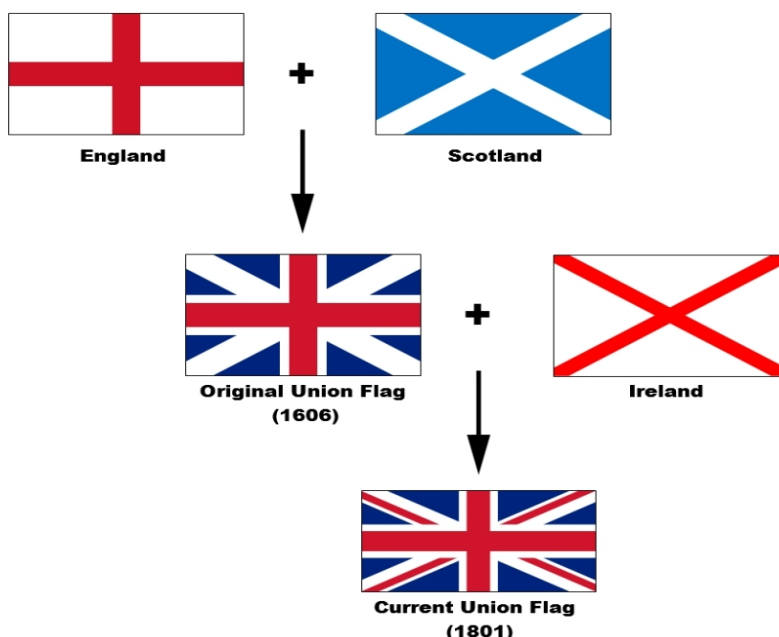
a) Izby Gmin – House of Commons - (niższa, właściwy organ ustawodawczy), 650 członków powoływanych w wyborach powszechnych na nie więcej niż 5 lat.

b) Izby Lordów – House of Lords - (wyższa), pełni obecnie rolę ciała opiniującego ustawy uchwalane przez Izbę Gmin, w jej ramach działa wiele komisji specjalnych, liczy 800 członków.

System polityczny jest dwupartyjny – główne znaczenie mają: Partia Konserwatywna (Conservative Party) i Partia Pracy (Labour Party).

Flaga narodowa

Flaga narodowa Wielkiej Brytanii zwana jest Union Jack. Flaga brytyjska do pewnego stopnia odzwierciedla historię kraju. Union Jack składa się z trzech krzyży trzech świętych patronów: czerwony na białym tle to krzyż św. Jerzego - patrona Anglii, biały przekątny krzyż na niebieskim tle to krzyż św. Andrzeja - patrona Szkocji, czerwony przekątny krzyż na białym tle to krzyż św. Patryka - patrona Irlandii. Flaga Walii nie została umieszczona na Union Jack, ponieważ kiedy stworzono pierwszą flagę Union Jack w 1606 r., Walia była już zjednoczona z Anglią, dlatego właśnie Walia jest reprezentowana przez angielską flagę. Obecna wersja flagi powstała w 1801 roku.

Herb Wielkiej Brytanii

Królewski herb Wielkiej Brytanii noszony jest przez władców oraz posługuje się nim administracja i rząd, umieszczając go m.in. na monetach i publicznych budynkach. W centrum znajdują się emblematy królewskie, oznaczające różne części państwa: trzy lwy Anglii, lew Szkocji, harfa Irlandii. Otacza je napis *Honi soit mal y pense* (fr. 'niech się wstydzi ten kto widzi w tym coś złego'). Emblematy podtrzymuje lew Anglii i jednorożec Szkocji. Poniżej motto: *Dieu et mon droit* (fr. 'Bóg i moje prawo'). Dodawane do herbu rośliny symbolizują Wielką Brytanię: Anglię - róża, Szkocję - oset, Irlandię Północną - koniczyna.

Hymn państwowy

„God Save the Queen” (Boże chroń Królową) to angielska pieśń patriotyczna nieznanego autorstwa. Jest narodowym hymnem Wielkiej Brytanii i jej kolonii. W okresie, kiedy monarchą brytyjskim jest król, pieśń ta jest wykonywana jako God Save the King (jak było pierwotnie).

Berło Imperium Brytyjskiego

Znajdujący się w nim diament jest największy na świecie. Brylant ten nosi nazwę: "Pierwsza gwiazda Afryki" i waży 530,2 karata. Berło można obejrzeć w Tower of London.

Korona Zjednoczonego Królestwa

Diament znajdujący się w koronie jest drugi co do wielkości na świecie. "Druga Gwiazda Afryki" waży 317,4 karata. Koronę również można obejrzeć w Tower of London.

Dynastia: Dynastia Windsor została założona w 1901r. przez Edwarda VII.

- Edward VII (1901-1910)
- George V (1910-1936)
- Edward VIII (1936)
- George VI (1936-1952)
- Elizabeth II (1953)

Herbatka

Zwyczaj picia popołudniowej herbaty (afternoon tea) sprowadziła do Anglii Anna, 17. księżna Bedfordu, w roku 1840. Księżna robiła się głodna około godziny 4. Wieczorny posiłek był podawany późno, bo o 8 wieczorem. Przerwa pomiędzy lunchem a obiadem była

więc długa. Księżna prosiła wtedy aby przyniesiono do jej pokoju herbatę i ciasto. Wkrótce stało się to jej zwyczajem i zaczęła zapraszać przyjaciół na *afternoon tea*.

Ta przerwa na herbatę stała się modnym, towarzyskim spotkaniem. W czasie lat 80. XVIII w. kobiety z wyższych sfer ubierały się długie, eleganckie suknie, zakładały rękawiczki i kapelusze na *afternoon tea*, która była zazwyczaj serwowana w salonie między godziną 4 a 5 popołudniu.

Tradycyjna *afternoon tea* składała się z wykwinnych kanapek, ciast i innych słodczy. Herbata pochodziła z Indii. Nalewana była ze srebrnych dzbanków do delikatnych, chińskich filiżanek.

Jednak teraz w przeciętnym, angielskim domu *four o'clock tea* to tylko ciasteczka lub małe ciasto z kubkiem herbaty (z torebki oczywiście).

Ważne święta i uroczystości:

Halloween (31.10)

Halloween jest starym słowem oznaczającym wigilię Dnia Wszystkich Świętych. W odległych czasach wierzono, iż tej nocy na ziemię powracają duchy zmarłych. Obecnie jest to czas zabawy. Organizowane są liczne przyjęcia, na których ludzie przebrani za duchy, czarownice, potwory bawią się (apple bobbing – łowienie jabłek z wody za pomocą ust), tańczą. Wykonywane są jack-o'-lanterns (dynie z wydrążonymi oczami, nosem i ustami i zapaloną świeczką w środku). Dzieci chodzą po domach, mówiąc „trick or treat” (cukierek albo psikus). Ludzie dają im słodczy, jeśli tego nie zrobią mogą spodziewać się psikusa.

Guy Fawkes' Day (5.11)

Tego dnia, w 1605 roku, grupa wyznawców religii rzymsko - katolickiej próbowała wysadzić w powietrze Parlament (Izbę Lordów) z rządem, królem Jakubem I - gorliwym wyznawcą kościoła anglikańskiego, królową oraz ich synem. Nienawidzili oni króla z całego serca, ponieważ od początku sprawowania władzy prześladował purytan i katolików. Mieli nadzieję, że jeśli go zamordują, angielscy katolicy będą mogli przejąć władzę w państwie angielskim. Spisek ten nazwano Spiskiem Prochowym. Konspiratorzy wynajęli piwnicę pod budynkiem Izby Lordów, a Guy Fawkes ukrył trzydzieści sześć beczek prochu kilka dni przed uroczystym otwarciem obrad parlamentu. Miał on podpalić lont dokładnie 5 listopada. Jednak nie wszystko poszło zgodnie z planem. Jeden ze spiskowców ostrzegł swego krewnego, lorda Monteagle, aby 5 listopada nie szedł do parlamentu. Lord Monteagle zaalarmował wtedy rząd i Guy Fawkes został znaleziony w piwnicy i aresztowany. Został poddany torturom, podczas których zdradził tożsamość innych uczestników spisku. Skazano go, a także innych konspiratorów, na śmierć przez powieszenie. Jednak również to wydarzenie było dość nietypowe. 31 stycznia 1606 roku Guy Fawkes miał stanąć naprzeciw swego losu. Tego dnia miała odbyć się w Londynie jego publiczna egzekucja (pozostałych konspiratorów, którzy przeżyli, stracono dzień wcześniej). Jednak gdy Guy wchodził już na szafot, niespodziewanie zeskoczył z drabiny i skręcił sobie kark. Zmarł natychmiast. Dzień 5 listopada w Wielkiej Brytanii jest dniem publicznego dziękczynienia. Dziękczynienia za niepowodzenie spisku. Dzieci niosą przez miasto kukły Guy'a, wykonane ze starych ubrań wypchanych słomą, papierami i liśćmi, krzycząc: "Pensy dla Guy'a!". Następnie kukły są palone, czemu towarzyszą pokazy sztucznych ogni (Bonfire Night), festyny i barbecue w ogrodach i parkach.

Pancake Day (Shrove Tuesday) (wtorek przed Środą Popielcową)

Historia Pancake Day, znanego również jako Shrove Tuesday, sięga początków XV w. W krajach anglosaskich w czasie Wielkiego Postu jedzenie mleka oraz jajek było zakazane, dlatego w ostatni dzień karnawału ludzie szukali sposobu na wykorzystanie tych składników, żeby się nie zmarnowały. Padło na naleśniki, w końcu mleko i jajka stanowią ich podstawę.

W Anglii Pancake Day nie sprowadza się wyłącznie do słodkiego obżarstwa. Obchodom towarzyszy także specyficzny wyścig. Uczestnicy ścigają się, trzymając w ręku patelnię z naleśnikiem. Tradycję zapoczątkowała mieszkanka hrabstwa Buckinghamshire. Kobieta podczas smażenia naleśników nie usłyszała kościelnych dzwonów. Żeby nie spóźnić się na mszę, gospodyni wybiegła z domu z patelnią.

Notting Hill Carnival

Coroczny festiwal trwający dwa dni (niedziela i poniedziałek, tzw. Bank Holiday Monday) w sierpniu w dzielnicy Notting Hill. Festiwal zapoczątkowali afroamerykańscy imigranci z Karaibów, gdzie karnawałowa tradycja jest bardzo silna. Lokalne społeczności marzyły o stworzeniu święta, które zjednoczyłoby karaibskich mieszkańców z dzielnicy Notting Hill. Pod koniec lat 50. Afroamerykanie byli narażeni na ciągłe naciski społeczne. Spotykali się w klubach północnego Londynu, w których mogli się bawić swobodnie. Z biegiem czasu karaibskie społeczności zaczęły dzielić się swoją kulturą z milionem ludzi z całego świata. Współczesny karnawał rozciąga się na długości 5 kilometrów. W parady biorą udział przebrane w kostiumy zespoły tańczące w rytm muzyki.

Christmas Eve (24.12)

W Wielkiej Brytanii Christmas (Święta Bożego Narodzenia) są najbardziej rodzinnymi ze wszystkich. Krewni i przyjaciele wysyłają do siebie kartki z życzeniami, które później ustawiają w widocznym miejscu np. wieszając na kominku. W wielu miejscach pracy 24 grudnia odbywają się przyjęcia świąteczne, a w szkołach dzieci wystawiają jasełka. Christmas Eve (Wigilia) to w Wielkiej Brytanii czas ostatnich przygotowań do Christmas Day (Bożego Narodzenia). Tego dnia Brytyjczycy ubierają choinkę, dekorują dom, przygotowują przysmaki świąteczne, robią ostatnie zakupy. Wieczorem dzieci wieszają przy łóżku lub kominku Christmas stockings, w których Father Christmas (Mikołaj) zostawia dla nich prezenty.

Christmas Day (25.12)

Rano dzieci otwierają prezenty, które zostawił dla nich Father Christmas. Najważniejszym momentem tego dnia jest obiad. Głównym daniem jest indyk z zapiekаныmi ziemniakami, marchewką, groszkiem czy brokułami. Po obiedzie osoby zebrane przy stole ciągną crackers, czyli tekturowe tuby zawierające małe słodczyce, papierowe czapeczki, karteczki z żartami. Ukoronowaniem świątecznego obiadu jest deser – Christmas pudding. Potem zebrani śpiewają kolędy. Tego dnia królowa Elżbieta II przemawia do swoich poddanych i składa im życzenia.

Boxing Day (26.12)

W ten ostatni dzień Świąt Brytyjczycy odwiedzają przyjaciół lub organizują przyjęcia. Pochodzenie nazwy Boxing Day - według niektórych podań w tym dniu bogacze rozdawali prezenty czy pieniądze zapakowane w pudełko (box) służbie oraz biednym, inny przekaz mówi, że nazwa ta pochodzi od lockbox, skarbonki na datki znajdującej się w kościele – pieniądze zebrane w tym dniu były rozdawane ubogim parafianom.

New Year's Day (31.12)

Tego dnia organizowane są przyjęcia w domach, pubach, restauracjach. Ludzie piją szampana i składają sobie życzenia noworoczne, gdy zegar wybije północ. W miastach mają miejsce pokazy sztucznych ogni. W Londynie odbywa się jeden z najślawniejszych pokazów sztucznych ogni trwający aż 12 min. (nad Tamizą, w pobliżu London Eye), po nim ma miejsce London New Year's Day Parade – największa parada noworoczna na świecie.

St. Valentine's Day (14.02)

Św. Walenty jest patronem zakochanych. Tego dnia ludzie wysyłają walentynki i prezenty swoim mężom, żonom, sympatiom. Tradycyjnie są one anonimowe. Niektóre brytyjskie gazety mają specjalną stronę poświęconą życzeniom walentynkowym.

April Fool's Day (1.04)

Prima Aprilis pochodzi z czasów średniowiecza. W tamtych czasach służący stawali się panami na ten jeden dzień w roku. Wydawali rozkazy swoim panom i ci musieli ich słuchać. Obecnie jest to dzień żartów i psikusów.

Londyn

Stolica Wielkiej Brytanii położona nad Tamizą. Jest jednym z dwóch największych miast Europy.

Co warto zobaczyć w Londynie?

Buckingham Palace

Został on oficjalną, stałą rezydencją królewską w roku 1837. Wybudowany został w 1703 roku dla Johna Shieffielda - księcia Buckingham. W 1761 został zakupiony dla Jerzego III. Wnętrze pałacu, bogato zdobione, niestety nie jest dostępne dla turystów. Jednak dla tych najbardziej spragnionych turystów udostępnione są: Galeria Królowej i Stajnie Królewskie. Queen's Gallery prezentuje zmieniane w każdym sezonie wystawy tematyczne z bogatych zbiorów monarchów brytyjskich. Kolekcja dzieł sztuki królowej Elżbiety należy do najbogatszych na świecie. Przy stajniach znajduje się Muzeum Powozów, w którym możemy ujrzeć słynną Złotą Karetę Państwową. Przed pałacem turyści mogą obejrzeć słynną na całym świecie ceremonię zmiany warty. Odbywa się ona o godz. 11. Obecnie pałac ten jest zamieszkały przez królową Elżbietę II. Jej obecność sygnalizuje wciągnięty na maszt sztandar królewski. Przed Pałacem Buckingham znajduje się pomnik królowej Wiktorii.

Westminster Palace (The Houses of Parliament)

Westminster Palace położony jest w centralnym Londynie na północnym brzegu Tamizy. Jest to zabytkowy, neogotycki pałac, obecnie siedziba brytyjskiego parlamentu. W 1987 roku wpisany został na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Na północnym krańcu znajduje się wieża Elizabeth Tower, określana również jako Big Ben. W przeciwległej części pałacu wznosi się Victoria Tower, której wierzchołek na wysokości 98,5 metra stanowi najwyższy punkt kompleksu. Najstarszą część the Palace of Westminster stanowi Westminster Hall pochodzący z XI wieku.

Big Ben

Big Ben – to tak naprawdę przezwisko dzwonu zegarowego, którego oficjalna nazwa to the Great Bell. Jednakże zwyczajowo nazwa ta używana jest także w odniesieniu do zegara, jak i wieży zegarowej (The Clock Tower). Wieża ta od 2012 r. oficjalnie nosi nazwę Elizabeth Tower (na cześć 60-lecia panowania królowej Elżbiety II). Wieża ma wysokość 96 m i prowadzi na nią 334 schody. Zegar ma średnicę 7 m. Dzwon, którego nazwa pochodzi prawdopodobnie od imienia sir Benjamina Halla, głównego komisarza robót. W 1858 dzwon, ważący 13,5 tony, o wysokości 2,3 m i średnicy 2,9 m, został przetransportowany i zamontowany na wieży. Po raz pierwszy odezwał się 31 maja 1859 roku.

Tower of London

Tower of London była pałacem, twierdzą, więzieniem, obserwatorium, a nawet zoo. Budowę jej najstarszej części zwanej White Tower rozpoczęto w XI w. Obecnie znajduje się tam muzeum, w którym można podziwiać klejnoty królewskie, zbroje oraz broń. Tower of London zamieszkiwana jest przez kruki (7). Według legendy jeśli kruki opuszczą Tower, upadnie Londyn, a nawet brytyjskie królestwo. Dlatego podcięto im skrzydła i są pilnie strzeżone. W Tower of London można spotkać strażników zwanych Beefeaters. Litera ER na ich mundurze oznacza po łacinie Elizabeth Regina – królowa Elżbieta.

Tower Bridge

Most zwodzony przeprowadzony nad Tamizą, w pobliżu Tower of London, od której bierze swą nazwę. Jeden z najbardziej znanych obiektów w Londynie, zbudowany w stylu wiktoriańskim. Most został ukończony w 1894. Jest mostem zwodzonym, umożliwiającym przepływanie statków oceanicznych do 60 m wysokości powyżej poziomu wody.

National Gallery

National Gallery położona jest przy Trafalgar Square. Została założona na początku XIX w. Jest to galeria państwowa, prezentująca kolekcję 2300 dzieł malarstwa, głównie zachodnioeuropejskiego, z lat 1250–1900, w tym zbiór obrazów sławnych francuskich impresjonistów i Vincenta van Gogha.

Trafalgar Square

Trafalgar Square jest uznawany za serce centralnego Londynu. Plac ten powstał w XIX wieku na miejscu dawnych stajni królewskich. Na Trafalgar Square znajduje się piękna kolumna Nelsona, fontanna oraz dwa pomniki. Pierwszy z nich jest Jakuba II, a drugi Jerzego IV. Jednak ze wszystkich budowli najbardziej widoczna jest wyżej wymieniona 56. metrowa kolumna Nelsona. U podstawy tejże kolumny znajdują się cztery lwy oraz cztery płaskorzeźby odlane ze zdobytych dział francuskich. Płaskorzeźby przedstawiają zwycięstwa admirała Nelsona pod Trafalgarem, Kopenhagą, Aboukirem i St. Vincent.

Madame Tussauds

Madame Tussauds czyli Muzeum Figur Woskowych to jedna z najpopularniejszych atrakcji turystycznych oferowanych przez Londyn. Madame Tussaud przybyła po raz pierwszy do stolicy Wielkiej Brytanii w 1802 roku, przywożąc ze sobą wyrzeźbione głowy straconych francuskich arystokratów. Od tego czasu jej woskowe modele przyciągają tłumy turystów z całego świata. Wystawa tych przepięknych figur woskowych podzielona jest na kilka części, gdzie zwiedzający mogą podziwiać znanych, jak i tych cieszących się złą sławą postaci, zarówno w przeszłości, jak i również w teraźniejszości. Wśród kilkuset figur można także zobaczyć dwóch Polaków: Jana Pawła II oraz Lecha Wałęsę.

London Eye

London Eye jest jednym z wielu londyńskich przedsięwzięć mających na celu uczczenie końca XX wieku - Millenium. Pomysł na zbudowanie największego na świecie koła widokowego powstał w 1994 r. Wielka konstrukcja przypominająca koło rowerowe (200 razy większa od zwykłego koła rowerowego) daje możliwość oglądania panoramy Londynu o promieniu 48 km. Na olbrzymim kole umieszczone są 32 kapsuły, z których każda może pomieścić 25 osób. Jednocześnie nad ziemią może znajdować się 800 osób. Prędkość z jaką poruszają się turyści wynosi 0,8 km/h, a pełny czas trwania podróży wynosi około 30 minut.

10 Downing Street

Przy Downing Street 10 znajduje się rezydencja premiera Wielkiej Brytanii.

Harrods

Harrods to największy dom handlowy w Europie założony w 1849 r. przez Charlesa Harroda. Znajduje się w Knightsbridge w Londynie. Posiada powierzchnię handlową mającą ponad 90.000 m². Na 7 piętrach znajduje się tam ponad 330 sklepów. Motto Harrods'a brzmi: "All things for all people, everywhere".

Oxford Street

Oxford Street to najpopularniejsza ulica handlowa Londynu skupiająca ponad 300 sklepów.

CIEKAWOSTKI

Henryk VIII: król Anglii od 1509 r. do końca życia, słynny z powodu swoich sześciu żon oraz jako monarcha o najbardziej, spośród angielskich władców, nieskrępowanej władzy. Podczas jego panowania nastąpił rozłam z Kościołem rzymskokatolickim oraz późniejsze ustanowienie niezależnego Kościoła anglikańskiego.

Anglicy są inni... Oczywiście żadna rzecz nie może być podobna do tych przyjętych w Europie za standard. W gniazdkach płynie prąd o napięciu 240 V. Oczywiście można używać przedmiotów elektrycznych przywiezionych z Polski. Jednak nasza wtyczka nie będzie pasować do gniazdek w Anglii, należy zaopatrzyć się w specjalny adapter, dostępny np. w sklepach wolnoślowych na promie czy lotnisku, który umożliwi podłączenie przedmiotów przywiezionych z naszego kraju. Ta sama sytuacja odnosi się do rzeczy zakupionych w Wielkiej Brytanii, a które będą używane w Polsce.

Dlaczego Anglicy jeżdżą pod prąd? Ponieważ na terenie Wielkiej Brytanii obowiązuje **lewostronny ruch uliczny**. Ważne są również zasady ruchu obowiązującego pieszych. Przejścia dla pieszych są inaczej sygnalizowane jak w Polsce. Nie ma czerwonego i zielonego światła. Jeśli zbliżacie się do przejścia dla pieszych i widzicie migające żółte światło jest to znak, że macz pierwszeństwo i nadjeżdżający samochód musi się zatrzymać przed przejściem.

Czas... W momencie przekraczania granicy zmuszeni jesteście do przesunięcia naszych zegarków **o jedną godzinę do tyłu**.